

108. setkání KPR – Kladno z výšek (omezená účast)

V pátek 16. září 2022 se sešli předem přihlášení členové KPR k akci, kterou jsem nazval „Kladno z výšek“ (jako byla brožura „Praha z výšek“). Jako hosta jsem přizval inženýra Kučeru, současného majitele bývalé hasičárny na Rozdělově. Bylo nás přesně 15.

Sraz byl před **kladenskou radnicí**, kde jsem rozdál účastníkům letáčky s popisky jednotlivých objektů (ve stylu knihy o rozhlednách). Přesně v 11:30 si nás vyzvedl pracovník MÚ, aby nás zavedl přes budovu magistrátu na ochoz věže. Počasí nám bylo příznivé, a tak jsme viděli město Kladno z výšky, jeho okolí, bývalou Poldovku, městské divadlo, čtvrti Švermov a Rozdělov, Slánsko, Sedlo, Říp, Bezděz, Ralsko, aj. Zájemci mohli vystoupat i na vrcholovou plošinku věžičky (omezením byl pouze hodně úzký průlez a znečištění od holubů), odkud bylo vidět i na Rozdělovské věžáky a vodojem v lesoparku.

Druhým navštíveným objektem byl bývalý vodojem u sídliště Rozdělov ve vodárenském areálu. Ten po velké rekonstrukci v letech 2017-19 za 100 mil. Kč slouží jako dispečink vodárenské společnosti, která dohlíží na zásobování vodou ve Středočeském kraji. Nazván je příznačně - **Future Tower**. V 5. a 6. patře je expozice, zasedací místnost a vyhlídka s interaktivními posuvnými obrazovkami s panoramaty a popisky. Úchvatné!! Výhled krásný kruhový, podobný tomu z radnice, ale navíc i věž bývalé hasičárny.

Věž vodojemu je zatím dočasně nepřístupná veřejnosti - plánují se exkurze pro školy a v příštím roce dojde snad i ke zpřístupnění pro veřejnost, i když jen částečně, protože všechno vybavení je příliš drahé na to, aby ho ničili nezodpovědní návštěvníci. ☹

Třetím zastavením byla právě věž bývalé hasičské zbrojnice, před její návštěvou ještě někteří účastníci poobědvali v přílehlé restauraci. Poté jsme společně s majitelem vystoupali 106 schodů do výšky cca 19 m z asi 22 m vysoké věže. Ta je jednou z dominant kladenské čtvrti Rozdělov. Bývala součástí hasičské zbrojnice jako pozorovatelná a sušárna hadic. Dnes dole sídlí autoservis. Výhled je z ní dobrý - město Kladno a jeho okolí, věžové domy, vodojemy, Krušná hora a Velíz, Milešovka, Kletečná, Sedlo, Říp, Vlhošť, Malý i Velký Bezděz, za dobré viditelnosti i Ještěd. Velkou zajímavost nalezneme na vnější zdi směrem do ulice Vítězná. Kromě motorky, která je zde zavěšena, je zde umístěna pamětní deska věnována čestnému veliteli hasičského sboru Františku Černohorskému, který byl v roce 1945 umučen pro hasičskou ideu v Terezíně.

Po návštěvě této věže nás někteří účastníci akce opustili a ostatní (v počtu 9) jsme se přesunuli pěšky k prvnímu (počítáno od západu, ale vlastně opravdu „prvnímu“, totiž prvnímu dokončenému), kde je zřízeno od roku 2020 Muzeum věžáků Kladno (www.muzeumvezaku.cz). Jedná se o první muzeum věnované sídlištní architektuře na českém území. Prohlídku je nutné dopředu zarezervovat.

Zde jsme absolvovali exkurzi s rozsáhlým výkladem od fundovaného architekta. Téměř 2 hodiny jsme chodili po vstupní hale, podzemní expozici s historií věžáků, krytu civilní obrany, vzorovém bytě a střešní terase s nástavbou pozorovatelny na strojvnách výtahů. Tři výtahy nebo 281 schodů z přízemí nás dělilo od úchvatného kruhového výhledu ze 40 m. Samozřejmě na město Kladno a jeho okolí, vodojemy, věž býv. hasičárny, České středohoří a Říp, Křivoklátsko, halda Tuchlovice, letiště Ruzyně, při dobré viditelnosti Krušné hory i Krkonoše a Ještěd.

V současnosti se připravuje projekt na oživení celé vyhlídkové terasy věžáku, jeho součástí by měla být i střešní rozhledna – viz. webové stránky

<https://martinkoznar.cz/fullscreen/muzeum-vezaku-rozdelov>

Trochu historie nikoho nezabije: Jedná se o 6 z dálky dobře viditelných věžových domů postavených v letech 1953-57 jako součást tehdejšího "Vzorného Sídliště Vítězného Února" pro rodiny hutníků a horníků. Promítá se v nich zkušenost prvorepublikového funkcionalismu, ale již poznamenaná moskevským diktátem. Domy stojí podle projektu architektů J. Havlíčka, K. Filsaka a K. Bubeníčka a jsou památkově chráněné. Mají železobetonový skelet s keramickým obkladem, půdorys písmene T a 13 pater. Pod domy jsou dva suterény s krytem, spalovnou odpadků, záložními agregáty, prádelnou a žehlírnu. Na krajních domech byly již při jejich výstavbě zřízeny železobetonové pozorovatelné CO. Uvádí se, že v každém domě je asi 77 bytů šesti různých typů s unikátním systémem vytápění ve stropěch a stěnách bytů. Vstupy do domů tvoří reprezentativní haly, navíc po obou stranách každého uličního vchodu jsou keramická domovní znamení, zobrazující různá zvířata. (zdroj: cs.wikipedia.org)

(Text a snímky: Jaroslav Fábera)